

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Efter at Spørgsmaalet om en Deling af Sjællands Stift gentagne Gange havde været fremme og dets Løsning ogsaa havde været forberedt bl. a ved et Forbehold, der blev taget ved den nuværende Biskops Beskikkelse, og hvorefter han skal være pligtig til at finde sig i en Deling af Stiftet, bestemte den daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet sig i 1899 til, som et Forsøg paa at bevare Stiftet udelst, at erhverve en kongelig Resolution om Oprettelse af et Embede som anden Stiftsprovst over Sjællands Stift, der indtil videre forenedes med Storehedinge Sognekalde. Den Mand, der beskikkedes til dette Embede, tilpligtedes efter Biskoppens Anvisning at deltage med denne i Visitatsgerningen samt i øvrigt at underkaste sig de Bestemmelser, der af Ministeriet maatte blive truffne med Hensyn til Omfanget af hans Embedsforretninger og hans Embedsforhold til Biskoppen, jfr. kgl. Resolution af 18. April 1899. Allerede det Regulativ, som udfærdigedes den 28. November 1899 for denne anden Stiftsprovst Embedsvirksomhed, viser, at den Lettelse, som Sjællands Biskop herved vilde opnaa i sin Embedsgerning, kun vilde blive ringe. Det overdrages nemlig kun 2den Stiftsprovst at holde aarlige Kirke- og Skolevisitatser i Præstø, Sorø og Holbæk Amter paa de Steder, som Biskoppen anviser ham, og derefter at indsende sin Beretning herom til Biskoppen, at modtage Præsternes aarlige Nytaarsindberetninger om de kirkelige Tilstande i Sognene i nævnte tre Amter og indsende dem til Biskoppen, at modtage Præsternes statistiske Indberetninger og lade dem gaa videre til statistisk Bureau samt at afgøre Ansøgninger fra de tre Amter om Aldersdispensation for Konfirmander. Naar man ikke mente at kunne gaa videre i Overdragelsen af de biskoppelige Forretninger til denne 2den Stiftsprovst, hang dette naturlig sammen med de biskoppelige Forretningers Karakter. En Biskop bør ikke i sit Stift staa udelukkende som en højer administrativ Instans i Kirke- og (til Dels) Skolesager, men som den virkelige *Tilsynsmand*, og han bør som saadan staa i umiddelbar personlig Berøring med de Præster, Lærere og Menigheder, der ere undergivne hans Tilsyn.

Har saaledes den i 1899 truffne Foranstaltning ikke ført — og ikke kunnet føre — til nogen virkelig Lettelse for Sjællands Biskop, siger det sig selv, at Spørgsmaalet om Nødvendigheden af en Deling af Sjællands Stift ikke er blevet mindre paastrængende, end det allerede da var, idet Stiftets overvættede Størrelse og Folketal i Forening med de særegne Krav, som Forholdet i Hovedstaden stiller til Sjællands Biskops Tid og Kræfter, gør det næsten umuligt for en Mand, der ikke er i Besiddelse af en ganske ualmindelig baade aandelig og legemlig Arbejdskraft, at varetage denne store Gerning saaledes, at han nogenlunde kan fyldestgøre de Fordringer, som Embedet stiller til ham, og som han bør stille til sig selv, hvis han vil udføre sit Embede paa fyldestgørende Maade. Sjællands Stift har — se de medfølgende Oversigter — ikke alene langt det største Folketal af alle Stifter — hvad der jo allerede er en Følge af, at København er beliggende i det — men det har, ogsaa afset fra København, et langt større Antal Pastorater end noget af de andre Stifter, hvortil kommer, at baade Færøerne, Grønland og de vestindiske Øer samt alle anerkendte danske Præster i Udlandet ere underlagte Sjællands Biskop, og navnlig, at denne Biskop, der altid har været anset som *primus inter pares*, dels af denne Grund og dels allerede paa Grund af Bispe-sædets Beliggenhed i København særlig bliver benyttet som Regeringens kirkelige Raadgiver ikke blot i almindelige Sager, men ogsaa i specielle Sager, der paa Grund af deres Beskaffenhed trænge til en mere almindelig kirkelig Belysning. En saadan Raadgiver vil Regeringen sikkert, hvilken end Folkekirkens fremtidige Ordning bliver, aldrig kunne undvære; men Billighed fordrer da, at man indretter hans Embede saaledes, at det bliver overkommeligt for ham at udføre ogsaa denne Raadgivergerning.

Med Hensyntagen til samtlige foreliggende Omstændigheder har Ministeriet derfor ikke anset det for forsvarligt at tøve længere med at optage Spørgsmaalet om en Deling af Sjællands Stift, hvorom der ogsaa næres et varmt Ønske af Embedets nuværende Indehaver, til endelig Afgørelse.